
FOLKETINGET

Europaudvalget, Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgenes medlemmer
Dato: 16. december 2011

Grønbog om familiesammenføring

Sammenfatning

*Kommissionen har fremlagt en grøn bog om tredjelandsstatsborgeres ret til familiesammenføring. Grønbogen lægger op til en bred offentlig høring om behovet for at revidere EU's familiesammenføringsdirektiv fra 2003. På grund af retsforbeholdet er Danmark ikke omfattet af direktivet og Danmark vil således heller ikke blive omfattet af eventuelle ændringer af direktivet. Fristen for bemærkninger til grøn bogen er **den 1. marts 2012**.*

Kommissionen fremlagde den 15. november 2011 en grønbog om tredjelandssstatsborgeres ret til familiesammenføring¹. Grønbogen lægger op til en bred offentlig debat om, hvorvidt der er behov for en revision af EU-direktivet om familiesammenføring, som EU-landene skulle implementere i 2005. Kommissionen stiller i den anledning 14 specifikke spørgsmål. Fristen for bemærkninger til grønbogen er den 1. marts 2012.

Direktivet om familiesammenføring fra 2003

I 2003 vedtog Rådet et direktiv om familiesammenføring². Direktivet giver tredjelandssstatsborgere med lovligt ophold i et EU-land ret til at blive familiesammenført med "kernefamiliemedlemmer" fra tredjelande, forstået som deres ægtefælle og mindreårige børn. I den forbindelse opstiller direktivet de indrejse- og opholdsbetingelser, der skal gælde for familiesammenføringen.

Som betingelse for at ansøge om familiesammenføring kræves det, at referencepersonen (dvs. den EU-bosatte tredjelandssstatsborger, der ønsker at få sin familie til det pågældende EU-land) har opholdstilladelse **for mindst et år**, og har "**velbegrundede forventninger om at opnå varig opholdstilladelse**". Referencepersonerne omfatter ikke asylansøgere og personer, som er omfattet af midlertidige beskyttelsesordninger eller lign.

EU-landene kan med henblik på at sikre en **bedre integration** af tredjelandssstatsborgere og **forhindre tvangsægteskaber** kræve, at referencepersonen og dennes ægtefælle er over en vis alder, dog højst 21 år (**21 års-reglen**).

Efter direktivet kan EU-landene også kræve, at referencepersonen og dennes familie råder over en passende bolig, sygeforsikring og en stabil indtægt (anerkendte flygtninge er dog fritaget for disse krav). Det kan også kræves, at tredjelandssstatsborgere overholder integrationsfremmende foranstaltninger i landet.

Direktivet tillader på visse områder EU-landene at fastsætte mere gunstige vilkår i deres nationale lovgivning. EU-landene kan fx udvide kredsene af berettede familiemedlemmer, bl.a. til at omfatte en ugift partner. Direktivet anerkender dog ikke flerkoneri.

¹ KOM (2011) 735.

² Rådets direktiv 2003/86/EF af 22. september 2003 om ret til familiesammenføring.

Direktivet gælder ikke for EU-borgeres familiesammenføring med tredjelandsborgere, som er omfattet af opholdsdirektivet fra 2004³.

Direktivet om familiesammenføring er oprindeligt vedtaget med hjemmel i EF-traktatens artikel 63, stk. 3, om indvandring (i dag TEUF art 79). Direktivet er dermed **omfattet af Danmark retsforbehold** og binder derfor ikke Danmark.

Hvorfor overvejer Kommissionen en revision af direktivet?

Kommissionen henviser til, at direktivet af flere ngo'er og forskere er blevet kritiseret for at have et temmelig lavt harmoniseringsniveau. Omvendt har nogle EU-lande, bl.a. Holland, i løbet af de seneste år indført restriktive regler og endda krævet en ændring af direktivet for at kunne stille flere betingelser for familiesammenføringer. Ifølge Kommissionen hævder disse lande, at ændringer er nødvendige for at kunne takle misbrug og bedre styre den store mængde indvandrere.

Familiesammenføring er også et område, hvor Stockholm-programmet (som fastlægger EU's politiske program på området for retlige og indre anliggender for perioden 2010-2015⁴) og EU-asyllpagten⁵ identificerer et behov videreudvikling med særlig vægt på at styrke integrationen af tredjelandsborgere.

Kommissionens ønsker til høringen

Kommissionen foreslår at strukturere høringen gennem 14 spørgsmål. Heraf skal særligt fremhæves følgende:

- *(Spørgsmål 1) Bør definitionen af "referencepersoner" ændres?*

Kommissionen spørger, om de nuværende krav til referencepersonerne (dvs. de EU-bosatte tredjelandsstatsborgere, der ønsker at få deres familie til EU-landet) er passende. Det gælder navnlig kravet om, at de pågældende skal have en velbegrunnet forventning om at opnå varig opholdstilladelse på ansøgningstidspunktet.

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område. Opholdsdirektivet gælder dog kun for EU-borgere, der benytter sig af retten til fri bevægelighed inden for EU.

⁴ Stockholm-programmet er gennemgået i en DIIS-artikel af Thomas Gammeltoft-Hansen, jf. EU-note (08) E 52 af 17. juni 2009.

⁵ Den Europæiske pagt for Asyl og Indvandring fra 24. september 2008.

- *(Spørgsmål 2) Sikrer 21-års reglen mod tvangsægteskaber?*

Kommissionen spørger også, om det er legitimt at have en minimumsalder for ægtefællen, der ikke er den samme som landets myndighedsalder.

I erkendelse af, at 21-års reglen er tæt forbundet til et ønske om at forhindre tvangsægteskaber, efterlyser Kommissionen en drøftelse af, om der er entydig dokumentation for problemet med tvangsægteskaber, og om der er andre måder, hvorpå tvangsægteskaber kan forhindres.

- *(Spørgsmål 4) Er reglerne for hvilke familiemedlemmer, der kan blive familiesammenført, brede nok?*

Kommissionen henviser til, at flere EU-lande har benyttet sig af muligheden i direktivet for at udvide kredsene af familiemedlemmer, der kan blive familiesammenført. Over halvdelen af EU-landene har således valgt at medtage forældre til referencepersonen eller til ægtefællen. I den forbindelse ønsker Kommissionen at diskutere, om den nuværende definition af familiemedlemmer er bred nok til at rumme de forskellige definitioner af familie ud over kernenfamilien.

- *(Spørgsmål 8) Er det rimeligt at udelukke tredjelandstatsborgere med subsidær beskyttelsesstatus fra at få deres familie til landet?*

Kommissionen anfører, at Stockholm-programmet opfordrer til at indføre ensartet beskyttelsesstatus for flygtninge og personer med subsidær beskyttelsesstatus. Kommissionen spørger i den anledning, om tredjelandstatsborgere med subsidær beskyttelsesstatus på denne baggrund også bør have ret til at få deres familie ind i et EU-land.

Kommissionen ønsker også at drøfte, om tredjelandstatsborgere med subsidær beskyttelsesstatus bør være omfattet af de gunstigere bestemmelser i direktivet, der fritager flygtninge fra at opfylde visse krav (bolig, sygeforsikring og faste indtægter).

- *(Spørgsmål 11) Sikrer direktivets bestemmelser mod proformaægteskaber?*

Kommissionen fremhæver, at EU-landene med direktivet kan foretage stikprøver hvis der foreligger begrundet tvivl om svig eller proformaægteskab. I den forbindelse efterlyser Kommissionen oplysninger om, hvorvidt svig eller

proformaægteskab udgør et stort problem i EU-landene, og om direktivets regler om "punktuelle kontroller" evt. kan gennemføres mere effektivt.

De øvrige spørgsmål omfatter bl.a. emner som gunstigere regler for flygtninge, sagsbehandlingstider og gebyrer. Grønbogen indeholder endelig et bilag med tal fra EU-landene (herunder Danmark) for familiesammenføringer fra perioden 2008-2010.

Hvad sker der efter høringen?

Afhængigt af resultatet af høringen vil Kommissionen tage stilling til, om der er behov for en konkret politisk opfølgning (f.eks. ændring af direktivet, fortolkningsregler eller status quo).

Den skriftlige høring vil evt. også danne grundlag for en offentlig konference om familiesammenføring.

Med venlig hilsen

Thomas Fich
(3611)